

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 153. — ŠTEV. 153.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 1, 1927. — PETEK, 1. JULIJA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Zavojevanje zraka je skoro popolno.

USPEH MORNARIŠKIH LETALCEV BYRD JE IZGREŠIL SVOJ CILJ

Byrd ni pristal v bližini Pariza. — Armadna letalca, ki sta poletela iz Združenih držav na Havajsko otočje, sta se morala boriti z velikimi težkočami. — Zadela sta na nasprotno vetrove.

PARIZ, Francija, 1. julija. — Commander Richard E. Byrd ni s svojimi tovariši pristal na Le Bourget letalnem polju. Silna ljudska množica, ki ga je pričakovala, se je razočarana razšla.

Nekateri domnevajo, da je aeroplan "America" izgubil svojo prvo smer ter da je moral vsled pomanjkanja goriva pristati v kakem samotnem francoskem kraju.

HONOLULU, Havajsko otočje, 30. junija. — Potem ko sta priletela iz Oaklanda v sijajnem solnčnem svitu novega dne, sta poročnika Maitland in Hegenberger završila včeraj zjutraj prvi polet preko Pacifičnega oceana z ameriške celine na Havajsko otočje.

Dospela sta brez spremstva, kajti armadni aeroplani, ki bi ju morali pozdraviti, so ju zgrešili v temi in dežju. Nikake nagrade nista dobila, a bila sta deležna pohvale najvišjih častnikov armade in mornarice, čestitk guvernierja Havaja ter odobravanja tisočev, ki so čakali ure in ure v dežju, da ju pozdravijo.

Poročnika Maitland in Hegenberger sta prenočila tukaj v ponosni zavesti, da sta dosegla nov rekord v avijatici. Dobila sta osebno brzojavko od predsednika Coolidge-a, ki je proslavil izurjenost Maitlanda kot pilota in Hegenberga kot navigatorja.

Kot civilista bi lahko dobila nagrado James Dole-a v znesku \$35,000 za transpacifični polet. Kot armadna letalca, kojih dolžnost je bila izvršena, pa sta odklonila \$10,000, katero svoto jima je ponudil neki list za ekskluzivno povest glede poleta.

Od časa naprej, ko sta se Maitland in Hegenberger dvignila v Oakland v zrak, pa do časa, ko sta pristala tukaj na Wheeler polju, sta srečala le eno ladjo in še to sredi oceana.

Leteča z naglico kakih sto milj na uro, sta zaključila 2400 milj dolgo potovanje v petindvajsetih urah in petdesetih minutah.

Maitland in Hegenberger sta bila trudna in lačna, ko sta dospela. Skoro celih 26 ur sta bila nemorno zaposlena z vodstvom monoplana. Nobene hrane nista imela, kajti chickensandwichi, s katerimi so ju založili prijatelji, so se izgubili nekje v aeroplanu.

Kljub temu pa sta bila dva najbolj srečna človeka, ko sta stopila iz aeroplana na Wheeler polju, da pozdravita svoje višje častnike.

— Uresničil sem sen svojega življenja, — je rekel Maitland poročevalcu Associated Press par minut pozneje. — Vedno sem hotel poleteti na Havajsko otočje.

Nobene časa pa ni bilo za podrobne informacije, kajti čakali so drugi, da pozdravijo letalca. Par ur pozneje pa sta sprejela mlada poročnika poročevalce v hotelu. Opisala sta svoje doživljaje ter izjavila skromno, da je v armadni zračni službi dosti drugih, ki bi isto izvršili.

Glede vremenskih razmer je izjavil Maitland, da sta zadela tekom prvih 500 milj na povprečni veter, da pa je bilo vreme v splošnem ugodno. — Tekom dneva, — je nadaljeval Maitland, — sva letela v višini tristo čevljev nad morjem, a ko se je stemnilo, sva se dvignila do višine 10,000 čevljev, da je mogel Hegenberger opazovati zvezde, da določi najino pozicijo.

REKORD NOVEGA PARNIKA

Novi francoski parnik Ile de France je dosegel nov rekord na prvem potovanju preko Atlantika. — Novi parnik je šesti največji parnik na svetu.

Novi francoski parnik "Ile de France", last družbe Compagnie Transatlantique, ki je došel v New York v sredo zjutraj po dovršenju prve polovice prvega potovanja, je zdobil rekord te družbe, ker je potreboval le pet dni in osem ur za potovanje od Plymouth, Anglija, pa do svetilnika Ambrose.

Novi parnik s tremi dimniki je sličen "Parisu" z izjemo, da je malo večji po obsegu. S svojimi 41 tisoči tonami je šesti največji parnik na svetu. Dolg je 701 čevljev, ter širok 84 čevljev. Njegovi stroji razvijajo 52,000 konjskih sil ter proizvedejo lahko naglico 24,5 vozljev.

"Ile de France" predstavlja zadnji in kronični uspeh John Dal Plaza, predsednika Francoske linije, ki je ugotovil po svojem prihodu, da parnik sicer ni največji na svetu, da pa je bil njegov namen napraviti prvo ladjo glede te pote, udobnosti in harmonije v notranjosti.

Zgraditev parnika je stala 10 milijonov dolarjev in dober del tega denarja se je porabilo za notranjo opremo.

Tudi razsvetljava je nekaj posebnega, ker imajo vsi javni prostori in tudi vse kabine sistem indirektno svetlobe.

Veliki salon je krasno izdelan. Obednica ima prostora za 600 ljudi.

Nadaljne novosti so: kapela, ki sega skozi dva krova; telovadnica za otroke, galerija za streljanje, s trdnimi in premikajočimi se eliji, — in končno tudi bara, ki je dolga skoro trideset čevljev.

"AMERICA" NA POLETU V FRANCIJO

Poročnik Byrd s svojimi spremljevalci se je oglašal na radio.

ST. JOHNS, Nova Fundlandija, 30. junija. — Aeroplan "America", v katerem so se napotili poročnik Byrd in njegovo trije spremljevalci proti Parizu, je prišel v sredo ob poldnevih zvečer s svojim poletom preko morja. Gošta meglja je onemogočala vsak izsled.

Aeroplan "America" je opremljen s tremi Wright Whirlwind motorji. Po en motor istega tipa je dobavil gonilno silo tudi za ostala dva aeroplana, ki sta že preletela Atlantik, namreč "Spirit of St. Louis" in "Columbia".

"America" ima površino 75 čevljev ali 25 več kot ostala dva aeroplana. Popolnoma obtežena tehta 14,500 funtov, ali 9082 funtov več kot "Columbia" in 9370 funtov več kot aeroplan Lindbergha.

"America" ima 1300 galon goriva na krovu, 845 funtov več kot "Columbia" in 848 funtov več kot aeroplan Lindbergha.

"America" ima štiri moke na krovu, "Columbia" je imela dva in Lindbergh se je vozil sam.

ODLOG ZA SACCA IN VANZETTIIJA

Governor Fuller je odgodil za trideset dni usmrčenje Sacca in Vanzettija. — Odgodeno je bilo tudi usmrčenje glavne priče Madeira. — Dokumenti glede dokazilnega materiala vsebujejo nad 7000 besed.

BOSTON, Mass., 30. junija. — Governor Alvan T. Fuller je dovolil včeraj Saccu in Vanzettiju odgoditev izvedenja obsodbe za trideset dni. Usmrčenje obeh delavcev, katera je sodnik Thayer v Dedham obsodil na smrt, bi moralo biti izvršeno dne 10. julija, a vsled odloka guvernierja je bilo preloženo na dan 10. avgusta.

Governor Fuller je dovolil isti odlog tudi Celestinu Madeiru, ki je bil radi umora obsojen na smrt in kojega rok bi istotako potekel dne 10. julija. Maderio je položil obširno priznanje glede umora plačilnega mojstra Parmenterja v South Baintree. Sporočil je obrambi in oblasti, da je bil član zločin glasne roparske tolpe, ki je izvršila tudi roparski umor, radi katerega sta bila Sacco in Vanzetti spoznana krivim od sodnika Thayerja in porote, na katero je neprimerno vplival.

Governor Fuller je objavil odlog v uradni izjavi, v kateri je opozoril na dejstvo, da ni bilo mogoče dovršiti preiskave dokazilnega materiala, ki obsega približno sedem tisoč strani.

TAKTIKE PREMOGOV. BARONOV

Stavkokazi so streljali na mirno prebivalstvo okraja v katerem se vrši stavka. — Privatna rovska policija je aretirala mirovnega sodnika, ker je stopil na kompanijsko zemljišče. — Ustavljenje konstruktivskih del.

WASHINGTON, Pa., 30. junija. — Pri nekem spopadu med stavkokazi in prebivalci rovskega kraja Granville v okraju Washington sta bili včeraj ranjeni od strelav dveh oseb. Spopad se je završil, ko je vrgel neki pasant neko stvar v mimo vozeči avtobus, v katerem se je nahajalo petnajst stavkokazov, nakar so slednji takoj pričeli s streljanjem. Dva prebivalca sta bila zadeta od krogelj. Vseh petnajst mož so pridržali v ječi v Charleroi pod obdolžbo zločinkega streljanja z morilnim namenom.

DAISTOWN, Pa., 30. junija. — Pravosodstvo v državi Pennsylvaniji je bilo včeraj močno omajano, ko je aretirala s privatnimi sredstvi vzdržana policija mirovnega sodnika Harry Wadswortha.

Wadsworth, ki je istočasno tudi predsednik krajevne unije št. 2399 United Mine Workers, je obdolžen, da je šel preko zemljišča Vesta Coal Company, podružnice uniji sovražne Jones & Laughlin Steel Co. V komiteju krajevne unije je Wadsworth pozval unijo, naj ustavi konstruktivska dela za družbo, potem ko je slednja maja meseca uvedla "open shop". Me-so dobili plače \$6.60 so dobili, ljudje je \$5.50 na dan. Soglasno so nato delavci odložili delo.

Zmaga črncev.

TRENTON, N. J., 30. junija. — Črno prebivalstvo Toms Riverja je izvajalo veliko zmago, ko je odredil včeraj državni vzgojni komisar Logan zopet sprejem črnih otrok v šole Toms Riverja. Tekom zadnjega februarja so bili črni otroci ločeni od belih ter se jih je nastanilo v poseben razred v South Toms River. Na temelju te odločitve se bodo črni otroci vrnili septembra v svoje stare razrede.

Roparski policist.

Prejšnji policist McDermott v Weehawken je bil včeraj obsojen v okrajnem sodišču v Hackensacku na sedem let ječe in \$2000 globe radi poskušenege ropa in roparskega napada.

ANGLIJA IZZIVA VOJNO PROTI SOVJETSKI RUSIJI

Odgovor Rikova na protestno brzojavko socijalističnih angleških poslancev. — Odredbe so uveljavili v interesu svetovnega proletarijata. — Protirevolucionarji so bili najprej poznani krivim in šele nato usmrčeni.

MOSKVA, Rusija, 30. junija. — V odgovor na brzojavko obeh socijalističnih angleških delavskih poslancev, George Lansburya in Jamesa Maxtona, je razpravljal včeraj Aleksej Rikov, predsednik sveta komisarjev, o pred kratkim završenih usmrčenjih proti-revolucionarnih zločincev v sovjetski uniji. Rikov je z vso odločnostjo zanikal, da bi moglo biti govora o "usmrčenjih brez procesa" ter označil najostrejšo odredbo proti zarotnikom kot v interesu delavstva vsega sveta.

Rikov je izjavil, da je inscenirala angleška vlada izjava prekinjenja diplomatskih in trgovskih odnosov z Rusijo sovražno kampanjo proti uniji socijalističnih sovjetskih republik in da se pripravlja na novo vojno pustolovstvo.

V brzojavki sta Lansbury in Maxton nujno naprosila rusko vlado, "naj ustavi usmrčenja brez vsakega procesa." Ta brzojavka je bila poslana kmalu po usmrčenju kneza Pavla Dolgorukega in devetnajstih drugih protirevolucionarjev.

— Krivda usmrčenih je bila dokumentarno dokazana. — je izjavil Rikov v svojem odgovoru, — ter ni nobenega poviča za domnevanje, da niso bili protirevolucionarji najprej spoznani krivim. — Če se pokaže potreba boja proti kontra-revolucionarni aktivnosti, — je nadaljeval Rikov, — je opremljen državni policijski department s polnomočmi, ki so slične onim izvanrednega sodišča ali vojnega sodišča. Lahko naloži kazni proti-revolucionarjem, kot kaznuje meščanska država revolucionarje.

Na pripombo v brzojavki, da je bilo angleško javno mnenje žalje no v svojih čustvih, je rekel Rikov: — V Angliji in drugih deželah se podočenjuje posebne razmere, v katerih mora izvrševati zveza sovjetskih republik, obdana od kapitalističnih držav, konstruktivno delo.

Potem ko je obdolžil angleško vlado, da vrši svojo gonjo proti sovjetski zvezi, je nadaljeval Rikov:

— Vspričo strašnega boja proti sovjetom, je energična kampanja proti kontra-revolucionarjem absolutno potrebna. V interesu delavstva vsega sveta je ščititi in ohraniti prvo delavska državo v zgodovini. Vrši delo graditve socijalistične družbe pod izvanredno težavnimi pogoji.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Wisconsin je "dovolil" pivo.

MADISON, Wis., 30. junija. — Senat Wisconsinia je sprejel včeraj Dunec predloga glede piva s 17 glasovi proti 14. Predloga dovoljuje izdelovanje in prodajo 2,75 odstotnega piva, v kolikor pride v poštev država Wisconsin.

Preveč žganja za bolno ženo.

BALTIMORE, Md., 30. jun. — Močno sočutje je vzbudil Fred Sherden s svojo povestjo, ko je stal včeraj pred zveznim sodnikom Colemanom, obtožen kršenja prohibicijske postave.

Rekel je, da je zapisal zdravnik njegovi bolni ženi žganje in ker ni mogel kupiti dragega žganja v lekarni, ga je skušal nakuhati sam. Iz aktov je bilo razvidno, da se je z distilacijskim kotlom zaplenilo tudi 150 galon majše.

— Šestdeset dni, — je rekel sodnik.

Belgijske tvornice hočejo monopol za užigalice.

BRUSELJ, Belgija, 20. junija. — Belgijska industrija za izdelovanje užigalice gre sedaj skozi težko krizo in tvorničarji skušajo najti izhod potom ustvarjenja monopola. Nadalje hočejo uveljaviti prepoved uvoza užigalice iz inozemstva.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.40	Lir.	100 \$ 6.20
Din.	1,000 \$ 18.80	Lir.	200 \$12.10
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$17.85
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$29.25
Din.	10,000 \$182.00	Lir.	1000 \$57.50

Za pošiljave, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Naknala po izročilnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo na stroške \$1.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Prislobina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: s s \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pl. manjšem dogovoru.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

